

Työelämän tutkimus – lehden artikkelipalkinto 2013

Oli suuri ilo lukea *Työelämän tutkimus – Arbetslivsforskning* –lehden artikkeleita vuosilta 2011-21013. Luin artikkeleita mielessäni neljä seikkaa: 1) Mitä uutta tietoa artikkeli sisältää, 2) mikä on tutkitun aiheen yhteiskunnallinen merkitys, 3) miten tutkimuksellisuus artikkelissa toteutuu ja 4) miten artikkeli kommunikoi ja vakuuttaa.

Kaikista lukemistani artikkeleista voi todeta, että niissä oli kriittistä asennetta todellisuuteen nähden ja ne antoivat välineitä tunnistaa, jäsentää ja tutkia työelämän käytäntöjä, työn merkitystä ja työn yhteiskunnallista paikkaa. Ne olivat huolella kirjoitettuja ja hyvin toimitettuja. Artikkeleista yksi oli esseemuotoinen ja muut puolestaan perustuivat empiiriseen aineistoon ja aineiston laadulliseen tai kvantitatiiviseen analyysiin. Artikkeleita yhdisti se, että niissä käytettiin yhteiskuntatieteen ja naistutkimuksen piirissä kehitettyjä lähestymistapoja, teorioita ja käsitteitä. Tämä yhdistävä tekijä sai miettimään, voisiko lehden monitieteisyys olla nykyistä laajempaakin. Monitieteisyyden hengessä olisin mielelläni voinut lukea jo lukemieni artikkeleiden lisäksi vaikkapa tekniikan ja teknologian alan tai terveystieteiden työelämän tutkimusta.

Parhaan artikkelin valinta oli myönteisellä tavalla hankalaa, sillä alussa mainitsemieni kriteerien mukaisesti olisin voinut valita periaatteessa kaikki lukemani artikkelit. Päädyin valitsemaan artikkelin, joka tavoittaa mielestäni jotain hyvin olennaista siitä, mitä työssä ja koko elämässämme tapahtuu. Valitsemani artikkeli on *Helena Hirvosen ja Marita Husson* artikkeli *Hoivatyön ajalliset kehyykset ja rytmiristiriidat (2/2012)*. Artikkelissa analysoidaan, kuinka tehokkuuden ja tuottavuuden ”aika on rahaa” yhteiskunnassa aika määrittyy mitattavaksi hyödykkeeksi ja miten tämä taloudellis-hallinnollinen aikakehys törmäytyy ja on ristiriidassa hoivatyölle ominaisen relationaalisen prosessuaalisen aikakehysten kanssa. Artikkelin kohdentuu terveydenhuollon ja sosiaalialan hoivatyöntekijöiden toimijuuksiin, mutta samalla artikkelista avautuu koko se todellisuus, jota tällä hetkellä työelämän arjessa eletään.

Kirjoittajat toteavat, kuinka ajan ulottuvuuksien analysoiminen on paitsi teoreettisesti kiinnostavaa, myös tärkeä elämänpoliittinen ja strateginen teko. Artikkelin luettuaan on täysin vakuuttunut, että näin on. Artikkelin ei ole helppolukuinen, pikemminkin se on sangen monimutkainen ja myös moniulotteinen. Lukija kuitenkin palkitaan, sillä voin vakuuttaa, että artikkeli jää vaivaamaan mieltä ja se auttaa jäsentämään, mitä työelämässä, varsinkin julkisen sektorin alueella, on meneillään. Artikkelin myös vaatii käsittämään, miten suuri merkitys hoivatyön sisällölle, hoivatyöntekijöille ja hoivattaville on siinä, millaisten aikakehysten sisällä hoivatyö toteutuu. Kuten tekijät kysyvät (s.14), ”luoko nykyinen tehokkuuden painottaminen

hoivatyöhön ajallisen kehyksen, joka polkee hoivatyön ammatillista etiikkaa sekä hoivaajien että hoivattavien hyvinvointia vaarantavalla tavalla”.

Artikkelin erityinen teoreettinen anti on siinä, että se ottaa tutkimuksellisesti ehkä alikäytetyinkin aika-käsitteen osaksi toiminnan ja rakenteen analyysiä ja tuo esiin, kuinka aika on kiinnittynyt kokemuksiin, toimijuuteen ja institutionaalisiin käytäntöihin. Ilahtuin myös suuresti siitä tavasta, miten monipuolisesti kirjoittajat hyödyntävät sosiaalitieteiden ja naistutkimuksen klassikkojen käsitteitä ja samalla antavat arvoa haastatelluille nykypäivän hoivatyöntekijöille. Artikkelissa on jotain vanhaa ja jotain uutta, mielestäni sopivassa suhteessa.

Haluan kiittää kirjoittajia siitä, että he auttoivat jäsentämään, mikä on tämä aika, miksi se on sellainen kuin se on ja mitä siitä seuraa. Samalla toivon, että yhteiskuntaa luotaavat tieteelliset lehdet kokoontuisivat piakkoinkin yhdessä pohtimaan, kuinka turvata tällaisten hienojen artikkelien toimittaminen ja julkaiseminen taloudellis-hallinnollisen aikakehyksen valtakaudella. Ennen muuta, kiitoksia *Helena Hirvoselle* ja *Marita Hussolle* sekä *Työelämän tutkimus -lehdelle* teoreettisesti syvällisestä ja yhteiskuntapoliittisesti tärkeästä artikkelista.

Merja Kinnunen

Sosiologian professori, Lapin yliopisto